

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: N. H. T., narozen X,
státní příslušník X
pobytem X,
zastoupen Mgr. Markem Eichlerem, advokátem,
sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky Praha,
se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 11. 2024 č. j. OAM-822/ZA-ZA11-HA13-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 1. 11. 2024 č. j. OAM-822/ZA-ZA11-HA13-2024, žalovaný rozhodl tak, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

II.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě namítal zcela nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany. Podle žalobce rozhodnutí žalovaného je ve vztahu k § 14 zákona o azylu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce uvedl v rámci správního řízení, že v ČR má svoji družku, která je občankou ČR a dále, že by ve Vietnamu stěží našel práci z důvodu svého odsouzení v ČR. Rovněž podle žalobce správní orgán pochybil též ve vztahu k otázce udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1, 2 zákona o azylu. Správní orgán se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec relevantně nevypořádal s otázkou možnosti udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a odst. 1, 2 zákona o azylu. Rozpor s mezinárodními závazky žalobce shledává především v čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, neboť je z provedeného dokazování zcela zřejmé, že v důsledku vycestování by došlo k zásahu do práva na respektování soukromého a rodinného života. Žalobce má v ČR svoji družku, občanku ČR. Žalovaná vůbec nezvážila možnost dopadu do soukromého a rodinného života celé rodiny.

III.

Vyjádření žalovaného

3. Ve vyjádření k žalobě žalovaný popřel oprávněnost žaloby a nesouhlasil s ní, neboť neprokazují, že by žalovaný porušil některá ustanovení správního řádu, případně zákona o azylu. Podle žalovaného v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace jeho pobytu na území ČR, neboť zde přišel o pobytové povolení kvůli svému odsouzení pro trestnou činnost. V ČR pobývá dlouho, považuje ji za svůj domov a chce zde zůstat se svou přítelkyní. S rodinou ve vlasti není v častém kontaktu a v případě návratu se obává, že tam kvůli své trestní minulosti v ČR nesežene práci a nebude tak moci vést běžný život. Žalobce uvedl, že po příjezdu do ČR zde měl pobyt za účelem sloučení s otcem. Poté měl dlouhodobý pobyt za účelem podnikání, ale protože byl odsouzen za výrobu pervitinu, o pobyt přišel. V ČR chce zůstat se svou českou přítelkyní. Navíc na život ve Vietnamu už není zvyklý, byl by tam jako cizí, kdežto v ČR pobývá už dlouho a považuje ji za svůj domov. Dle správního orgánu tak uvedené skutečnosti svědčí o tom, že po ztrátě pobytového povolení se jmenovaný podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany jednoznačně snažil na území ČR i nadále setrvat a tím si zde legalizovat svůj další pobyt. Žalobce dále sdělil, že chce v ČR zůstat se svou přítelkyní. Správní orgán ověřil tvrzení jmenovaného lustrací v evidenci CIS a zjistil, že jako jeho rodinný příslušník je zde veden jeho otec H. T. N., jehož pobyt v ČR již byl ukončen. Jiné rodinné příslušníky evidence neobsahuje. Správní orgán konstatuje, že rodinné vazby v ČR nejsou důvodem pro udělení azylu podle výše uvedeného ustanovení zákona o azylu. Rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu v situaci, kdy žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však potřeba řešit dle zákona o pobytu cizinců na území ČR, který je k úpravě pobytu cizinců na českém území primárně určen.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

4. Žalovaný poukázal na rozhodnutí NSS č.j. 2 Azs 66/2008 ze dne 8. 1. 2009, č.j. 9 Azs 3/2010 ze dne 21. 4. 2010, č.j. 6 Azs 5/2010 ze dne 21. 5. 2010, nebo č.j. 1 Azs 5/2011 ze dne 28. 4. 2011, podle nichž rodinné ani soukromé vazby cizince v ČR nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Mezinárodní ochrana je pak naprosto specifickým institutem, který slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších lidských práv, nikoliv k legalizaci pobytu v ČR. Podle rozsudku NSS č.j. 1 Azs 5/2011 ustanovení čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu, resp. pomáhat rozvíjení vztahů mezi nimi.

IV.

Posouzení věci soudem

5. Řízení v projednávané věci je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

V.

Rozhodnutí soudu

6. Žaloba je nedůvodná.
7. Dle § 12 zákona o azylu „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
8. Dle § 14 zákona o azylu „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen "humanitární azyl") z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.“
9. Podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje
- a) trest smrti nebo poprava,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.“

10. Žalobce v žalobě tvrdil, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ust. § 12, ust. § 14 a ust. § 14a) zák. o azylu. Soud má za to, že odůvodnění neudělení těchto forem mezinárodní ochrany je v napadeném rozhodnutí dostatečné, srozumitelné a logické a soud se s jeho závěry ztotožnil.
11. Ze správního spisu má soud za prokázané, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu na území ČR proto, že v ČR chce zůstat se svou přítelkyní, protože zde pobývá již dlouho a proto, že ve Vietnamu by nesehnal práci kvůli svému odsouzení v ČR.
12. V pohovoru před správním orgánem uvedl, že Vietnam v roce 2011 opustil, protože jeho otec žil v ČR a chtěl, aby přiletěl za ním. Matka a sourozenci zůstali ve Vietnamu. Do školy v ČR nechodil. Od 18 let začal podnikat, prodával potraviny ve večerce v Plzni. Když přijel, měl pobyt na sloučení s otcem. Potom měl dlouhodobý pobyt za účelem podnikání. Byl odsouzen, a proto o pobyt přišel. Ve Vietnamu nikdy neměl žádné problémy. Ve Vietnamu byl celkem čtyřikrát, na konci roku 2013, na začátku roku 2015, pak v roce 2016 nebo 2017 a pak v roce 2018. V ČR byl odsouzen za výrobu drog a kdyby se do vlasti vrátil, nesehnal by žádnou práci. Ve Vietnamu je to hodně přísné. Na život ve Vietnamu už není zvyklý, byl by tam jako cizí. K tomu, jak by se ve Vietnamu mohli dozvědět, že byl v ČR odsouzen, uvedl, že měl delší dobu propadlý pas. Když si na velvyslanectví v Praze vyřizoval nový pas, musel uvést důvod, proč si pas nevyřídil dřív. Musel tam uvést, že byl ve vězení. K tomu, jak by se o jeho odsouzení v ČR mohli dozvědět zaměstnavatelé ve vlasti, uvedl, že rodina a kamarádi ve Vietnamu to ví a od nich to ví i lidé v okolí. K dotazu, zda by si mohl najít práci v jiném místě, než kde žije rodina a kamarádi, uvedl, že v jiných městech nemá nikoho známého. Nemá tam na nikoho žádný kontakt. Ve Vietnamu má otce, matku a dva bratry. Je s nimi v kontaktu, ale málo. Naposledy si volal s matkou asi před měsícem. V ČR má bratrance. S přítelkyní vztah mají asi dva měsíce. K dotazu, čeho se obává v případě návratu do Vietnamu, uvedl, že by tu chtěl zůstat, aby zde mohl žít s přítelkyní. Bojí se, že ve Vietnamu nesežene žádnou práci a kvůli tomu bude mít problém vést normální život.
13. V písemném vyjádření žalobce uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu z toho důvodu, neboť je v ČR dlouho a považuje ji za svůj domov. S rodinou ve Vietnamu je v kontaktu málo. Kdyby se vrátil do Vietnamu, tak by tam nemohl sehnat práci. Má přítelkyni, která má české občanství, tak by tu s ní chtěl zůstat a založit rodinu. V ČR byl odsouzen za výrobu drog, kdyby se vrátil do Vietnamu, tak tam kvůli tomu nesežene práci.
14. Soud nejprve upozorňuje, že pokud jde o břemeno tvrzení v řízení o mezinárodní ochranu, to stíhá žadatele o ni. Po žalovaném se požaduje, aby vhodně kladenými otázkami zjistil, zda jsou žadatelem tvrzené skutečnosti relevantní pro udělení azylu či doplňkové ochrany a tvrzení žadatele podle toho posoudit (viz rozsudek NSS ze dne 19. 8. 2005, čj. 4 Azs 467/2004-89). Pokud jde o břemeno důkazní, to je výrazněji rozloženo mezi žadatele o mezinárodní ochranu a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je primárně povinen žadatel, nicméně správní orgán je současně povinen zajistit k dané žádosti o mezinárodní ochranu maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, co je podporují. V častých případech však správní orgán rozhoduje za důkazní nouze, tedy, kdy žadatel ani žalovaný není schopen doložit, či vyvrátit určité tvrzení nebo skutečnost žádným přesvědčivým důkazem.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

15. Soud k žalobním námitkám uvádí, že se ztotožnil s argumentací obsaženou v napadeném rozhodnutí, kde žalovaný zhodnotil, že žalobcem uvedené skutečnosti svědčí o tom, že žalobce se podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany jednoznačně snažil na území ČR legalizovat svůj pobyt, jelikož zde má přítelkyni a nedisponuje žádným jiným pobytovým povolením. O pobytové oprávnění přišel žalobce v souvislosti se svým odsouzením k trestu odnětí svobody. Soud stejně jako žalovaný konstatuje, že skutečnost, že si žadatel správním řízením ve věci udělení mezinárodní ochrany hodlá na českém území legalizovat svůj další pobyt, nezakládá relevantní důvod udělení azylu dle ustanovení § 12 zákona o azylu.
16. Soud se ztotožnil se žalovaným i při posuzování žádosti žalobce o mezinárodní ochranu z rodinných důvodů. Žalovaný k tomu správně uvedl, že „rodinné vazby v ČR nejsou důvodem pro udělení azylu podle výše uvedeného ustanovení zákona o azylu. Rozhodnutí správního orgánu o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu či rozhodnutí o neudělení azylu v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území ČR, jsou-li k tomu dány rodinné důvody, tuto otázku je však potřeba řešit dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, ve znění pozdějších předpisů, který je k úpravě pobytu cizinců na českém území primárně určen.“ Rovněž sou připomíná, že rodinné důvody nejsou uvedeny mezi taxativně vyjmenovanými důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, tj. rodinné důvody nejsou z hlediska tohoto ust. azylově relevantní.
17. Žalobce dále vyjadřuje obavu z ekonomických problémů v zemi původu, konkrétně z toho, že by kvůli odsouzení v ČR nemohl ve Vietnamu sehnat práci. K tomuto soud sděluje, že ekonomické potíže v zemi původu rovněž nejsou důvodem pro udělení azylu, ledaže by byly namířeny pouze proti některé skupině občanů vymezené důvody uvedenými v § 12 zákona o azylu. Nic takového žalobce netvrdil, pouze uváděl, že již dlouho v zemi původu nebyl. Nicméně připustil, že je stále v telefonickém kontaktu se svou matkou. Soud ani žalovaný také žádné takové okolnosti nezjistili. Žalovaný správně ve svém rozhodnutí poukázal na informace o zemi původu. Jednalo se o informaci OAMP, Bezpečnostní a politická situace ve Vietnamu, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 4. června 2024, a o informaci MZV ČR, č. j. 118728-6-2024-MZV/LPTP ze dne 16. 8. 2024, k č. j. MV-3049-27/OAM-2024. Z těchto informací rovněž nevyplynulo, že by žalobci měly být kvůli jeho odsouzení v ČR ztěženy možnosti zaměstnání ve Vietnamu.
18. Žalobce dále uvedl, že nikdy nebyl členem žádné politické strany a ani nebyl nijak politicky aktivní. Samotná skutečnost výslovně potvrzená žalobcem, že z důvodů obsažených v § 12 zákona o azylu neměl žádné potíže v zemi původu, svědčí o tom, že zde nejsou naplněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu.
19. Dle názoru soudu za této situace obстоjí odůvodnění napadeného rozhodnutí, které vychází ze žalovaným opatřených informací o zemi původu. Čistě ekonomické potíže v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy oprávním postavení uprchlíků z roku 1951, kterou je ČR vázána, a nejsou tedy ani důvodem pro udělení azylu, byť by životní podmínky v dané zemi byly sebevíc tíživé, ledaže by ekonomická situace a opatření mající nepříznivý dopad na životní úroveň příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině, zde by pak podle okolností případu přicházelo v úvahu naplnění podmínek pro udělení azylu. Ekonomické problémy v zemi žadatelova původu tak nelze bez dalších okolností považovat za důvodné taxativně stanovenému výčtu důvodů relevantních udělení azylu dle tohoto ustanovení. Žádné takovéto okolnosti však v případě žalobce zjištěny nebyly.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

20. Ohledně žádosti žalobce, aby jeho situace byla zohledněna udělením azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, žalovaný k tomuto uvedl v napadeném rozhodnutí, že „žadatel uvedl, že s rodinou ve vlasti není v častém kontaktu. V ČR zůstat se svou českou přítelkyní a založit s ní rodinu. Navíc na život ve Vietnamu už není zvyklý, byl by tam jako cizí, kdežto v ČR pobývá už dlouho a považuje ji za svůj domov. Správní orgán konstatuje, že ani existenci příbuzenských vazeb jmenovaného na území ČR nelze v souladu s názorem NSS vyjádřeným v rozsudku č. j. 3 Azs 12/2003 ze dne 15. 10. 2003 či v usnesení č. j. 1 Azs 5/2011 ze dne 28. 4. 2011 považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Správní orgán dále podotýká, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12, a kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit. Správní orgán po pečlivém prověření všech okolností pobytu žadatele na českém území shrnuje, že jeho životní situaci nelze považovat za nikterak mimořádnou, přičemž z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že jeho případ rozhodně není případem zvláštního zřetele hodným, jak to vyžaduje § 14 zákona o azylu, nýbrž případem zcela běžným. Ani pozbytí pobytového povolení, navíc v důsledku trestné činnosti jmenovaného, nelze ve smyslu výše uvedeného ustanovení hodnotit jinak než jako irelevantní. Správní orgán shrnuje, že humanitární azyl rozhodně není určen ke zřízení pobytového povolení. V průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany žalovaný nezjistil zvláštní zřetele hodný důvod pro udělení národního humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a azyl se neuděluje.“
21. Uvedené odůvodnění neudělení azylu z humanitárního důvodu považuje soud za dostatečné a logické, přičemž soud připomíná, že je na uvážení správním orgánu, zda tento druh azylu udělí či nikoli, a soud pouze přezkoumává, zda bylo rozhodnutí o neudělení řádně zdůvodněno. V daném případě rozhodnutí správního orgánu vyhovělo těmto požadavkům, a je tak v souladu se zákonem.
22. Soud dále uvádí, že žádný ze žalobcem uváděných důvodů v jeho žádosti, tj. že v ČR pozbyl pobytové oprávnění, že zde má přítelkyni a že by v zemi původu těžko sháněl práci, nepředstavují situaci mimořádnou v tom smyslu, že by mohly naplnit důvod zvláštního zřetele hodný dle ust. § 14 zákona o azylu.
23. Ohledně posouzení, zda žalobce splňuje podmínky udělení § 14a zákona o azylu, soud toliko konstatuje, že i ve vztahu k možnosti udělení doplňkové ochrany byla situace žalobce posuzována především z hlediska jeho vyjádření. Žalobce neměl v zemi původu žádné problémy zejména se státními orgány a těchto se ani v případě návratu do vlasti neobává. Skutečnost, že žalobce cítí obavy z obtížného shánění práce v zemi původu, a okolnost, že v ČR má cca 2 měsíce přítelkyni, nepředstavují vážnou újmu ve smyslu § 14a zákona o azylu.
24. V postupu žalovaného ani v žalobou napadeném rozhodnutí soud nenalezl nedostatky, které by byly způsobilé ke zrušení napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav, přičemž přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a uspokojivým způsobem své rozhodnutí odůvodnil, přijaté řešení také odpovídalo okolnostem daného případu. Žalovaný postupoval v souladu se zákony a ostatními předpisy, opatřil si dostatečné podklady pro rozhodnutí, zjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, pečlivě přihlížel ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a provedl důkazy, které byly potřebné ke zjištění stavu věci. Všemi zjištěnými okolnostmi v této věci se žalovaný ve svém rozhodnutí dostatečným způsobem objektivně zabýval, s čímž se zdejší soud ztotožnil.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

25. Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je prosté vytýkaných vad a současně jsou závěry učiněné žalovaným správné, neboť žalobcem uváděné skutečnosti nesvědčí o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Veškeré úvahy žalovaného v tomto směru shledal soud přezkoumatelnými. Současně si pro své závěry žalovaný obstaral dostatek aktuálních podkladů, a proto soud žalobu jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VI.

Náklady řízení

26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

Plzeň 10. března 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.